

1 Temmuz 2021

Michelle Bachelet
İnsan Hakları Yüksek Komiseri
Palais Wilson – Birleşmiş
Milletler Cenevre, İsviçre

İnsan Hakları Yüksek Komiseri'ne Hitaben Ortak Açık Mektup

Konu: Afganistan Bağımsız İnsan Hakları Komisyonu'nun ülkede bir veri toplama misyonu kurulması için yaptığı çağırığı destekliyoruz

Sayın Michelle Bachelet,

Biz, aşağıda imzası bulunan örgütler, 21 Haziran 2021'de İnsan Hakları Konseyi'ne yaptığınız, Afganistan'da hızla kötüye giden duruma karşı "etkili önleme tedbirleri alacak bir mekanizmanın" değerlendirilmesi çağırınızı memnuniyetle karşılıyoruz. Bu mektubu, sizi, **Afganistan Bağımsız İnsan Hakları Komisyonu'nun talep ettiği gibi Afganistan'da Birleşmiş Milletler tarafından yetkili kılınacak bir Veri Toplama Misyonu'nun kurulmasını desteklemek üzere harekete geçmeye çağırarak için yazıyoruz.**

Bildiğiniz üzere, 8 Haziran 2021'de isyancılar Bağlan'da kâr amacı gütmeyen bir mayın temizleme kuruluşu olan Halo Trust'a bağlı sivil mayın temizleme çalışanlarına yönelik bir saldırı düzenledi. Saldırganların Şii Hazara topluluğu üyelerini hedef almak istediği bildirildi. Saldırı, 8 Mayıs 2021'de Kabil'de çoğunlukla Şii Hazara topluluğunun yaşadığı Deşti Berçi bölgesinde yer alan Seyid-ü Şüheda okulunun önündeki kız öğrencilerin öldürüldüğü katliamın ardından gerçekleştirildi. Bu korkunç saldırılardan önce sivillere yönelik başka saldırılar da düzenlenmişti. Kasım 2020'de Kabil Üniversitesi'nde gerçekleştirilen ve çoğunluğu öğrenci [en az 19 kişinin öldürülmesi](#), 22 kişinin ise yaralanmasıyla sonuçlanan intihar bombası; Mayıs 2020'de Deşti Berçi'de bir [doğumhaneyi](#) hedef alan ve 11 anne ile bir ebenin de aralarında bulunduğu 24 sivilin öldürülmesine, yeni doğmuş bebeklerin ve diğer hastalar ile doğumhane personelinin yaralanmasına yol açan saldırı; Mart 2020'de bir Sih ibadethanesini hedef alarak 26 sivilin ölmesine, 11 sivilin ise yaralanmasına sebep olan saldırı da bunlar arasındaydı. Ayrıca, Eylül 2020'den beri insan hakları savunucuları, kadın hakları savunucuları ve gazeteciler gitgide daha fazla hedef alınıyor.

Bu katliamlar Afganistan Bağımsız İnsan Hakları Komisyonu'nu, Ocak 2020'den bu yana Hazara topluluğunu ve diğer dini azınlıkları hedef alan saldırıları, kadınlara ve kız çocuklara yönelik saldırıları ve insan hakları savunucuları ile diğer sivillerin planlı biçimde öldürülmesini inceleyecek uluslararası bir veri toplama misyonunun kurulmasını talep etmeye teşvik etti. Afganistan Bağımsız İnsan Hakları Komisyonu'nun çağırısına göre veri toplama misyonu aynı zamanda Afganistan'da kız çocukların eğitimine ve sağlık merkezlerine yönelik saldırıları da soruşturmalı. Afganistan Bağımsız İnsan Hakları Komisyonu bu saldırıların boyutları ve niteliğinin soruşturulması hükümetin, Afganistan Bağımsız İnsan Hakları Komisyonu'nun ve Birleşmiş Milletler Afganistan Yardım Misyonu'nun (UNAMA) kapasitesinin ötesindedir.

Afganistan Bağımsız İnsan Hakları Komisyonu'nun,

- Ocak 2020'den bu yana sivillere yönelik uluslararası insan hakları hukuku ve uluslararası insancıl hukuka yönelik ihlal ve suiistimaller kapsamına giren saldırılardaki kaygı verici artışla ilgili olguları ve koşulları ve bu saldırıların ardındaki, Hazara Şii ve Sih topluluklarının hedef alınması dahil olmak üzere sistematik ayrımcılık gibi planlı ihlalleri ve toplumsal cinsiyete dayalı baskıları

araştırmak ve ortaya koymak,

- Kanıtları ve belgeleri toplamak, birleştirmek ve incelemek; tüm tarafların uluslararası insan hakları hukuku ve uluslararası insancıl hukuka yönelik ihlal ve suiistimal iddialarını değerlendirmek,
- İhlallerin faillerinden hesap sorulmasını sağlamak amacıyla mümkün olduğu durumlarda sorumluları tespit etmek,
- Hesap verebilirliği sağlamak ve başta etnik ve dini azınlıklar olmak üzere sivillere yönelik gelecekte uygulanabilecek planlı şiddeti caydırmak için ulusal yetkililerin ve uluslararası toplumun Birlemiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği/ Birlemiş Milletler Afganistan Yardım Misyonu ve Afganistan Bağımsız İnsan Hakları Komisyonu ile yakın işbirliği içinde etkili ve koordineli tedbirler alabilmesini mümkün kılmak,
- Bireysel cezai sorumluluğu da kapsayan hukuki sorumluluğu güvence altına almak, cezasızlıktan kaçınmak ve cezasızlığa son vermek amacıyla özellikle hesap verebilirlik tedbirleri konusunda tavsiyelerde bulunmak,
- Adalete erişimin iyileştirilmesi ve mağdurların ve şiddetten hayatta kalanların onarım edinebilmesi için tavsiyelerde bulunmak üzere bir Veri Toplama Misyonu'nun kurulması gerektiğine dair tutumunu desteklemekteyiz:

Sizi, Afganistan'da sivillere yönelik şiddet ve cezasızlık döngüsüne son verilmesine destek olmak ve hesap verebilirlik ölçüsü oluşturmak için acilen ihtiyaç duyulan bu misyonun BM İnsan Hakları Konseyi tarafından kurulmasını etkin şekilde desteklemeye çağırıyoruz.

En derin saygılarımızla,

Agnès Callamard Amnesty International Uluslararası / Uluslararası Af Örgütü Genel Sekreteri

Mary Akrami Afghan Women's Network Afgan Kadınlar Ağı Direktörü

Sayed Hussain Anosh

Civil Society and Human Rights Network (CSHRN) Sivil Toplum ve İnsan Hakları Ağı (CSHRN) Direktörü

Federico Borello

Center for Civilians in Conflict (CIVIC) Çatışma Bölgelerindeki Siviller Merkezi (CIVIC) Direktörü

Charles Davy Afghanaid Genel Müdürü

Samiullah Hamidee

Organisation for Social and Economic Development (OSED) Sosyal ve Ekonomik Kalkınma Örgütü (OSED) Direktörü

Guissou Jahangiri Armanshahr/OPEN ASIA Direktörü

Hadi Marifat

Afghanistan Human Rights and Democracy Organization Afganistan İnsan Hakları ve Demokrasi Örgütü Direktörü

Alice Mogwe

FIDH/International Federation for Human Rights Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu (FIDH) Başkanı

Horia Mosadiq

Safety and Mitigation Risk Organization Güvenlik ve Risk Azaltma Örgütü Direktörü

Suraya Pakzad Voice of Women Organization (VWO) Kadınların Sesi Örgütü (VWO) Direktörü

Ehsan Qaane

Transitional Justice Coordination Group (TJCG) Geçiş Dönemi Adaleti Koordinasyon Grubu (TJCG) Kurucu Üyesi

Aziz Rafiee Afghanistan Civil Society Forum–Organization Afganistan Sivil Toplum Forumu–Örgütü Direktörü

Aziz Rafiee

Afghanistan Human Rights Defenders Committee Afganistan İnsan Hakları Savunucuları Komitesi Genel Başkanı

Kenneth Roth Human Rights Watch (İnsan Hakları İzleme Örgütü Direktörü)

Mahboubia Seraj Afghan Women Skills Development Center (Afgan Kadınların Becerilerini Geliştirme Merkezi Direktörü)

Mohammad Shafaq Afghanistan Young Greens (AYG) (Afganistan Genç Yeşiller (AYG) Direktörü)

Niccolò Figá Talamanca No Peace Without Justice (Adaletsiz Barış Olmaz) Genel Sekreteri

Elizabeth Winter

British and Irish Agencies Afghanistan Group (BAAG) İngiliz ve İrlanda Ajansları Afganistan Grubu (BAAG) Direktörü

Sam Zarifi International Commission of Jurists Uluslararası Hukukçular Komisyonu Genel Sekreteri

